

KUNDTJÄNST

UR:s kundtjänst kan svara på frågor samt ge mer information om vårt utbud. Du kan köpa böcker eller egenproducerade radio- och tv-program från UR på CD, DVD, VHS. Privatpersoner som vill köpa UR:s program kan av upphovsrättsliga skäl endast köpa dem i begränsad omfattning. Kontakta Kundtjänst så hjälper de dig med beställningen samt prisuppgifter. Telefon: 020-58 58 00 (endast inom Sverige) eller +46 8 784 42 40 • Fax: 08-784 42 00 • E-post: kundtjanst@ur.se

På ur.se finns information om aktuella program.

Här kan du också skriva ut t ex lärarhandledningar och elevmaterial.

Välkommen till UR 2010!

Varsågoda, här kommer lite nyttigheter. Ett år fullmatat med radio- och tv-program, interaktiva webbsatsningar och böcker att använda i utbildningen – från förskola till högskola.

Här finns något för alla – som till exempel Lennart Nilssons unika tv-serie Resan till livets kärna för en vuxen publik, Ordstorm som vill väcka mellanstadiebarnens skrivglädje, Mifforadio, radioprogram av och med människor med funktionshinder eller Välkomna nästan allihopa, om det mångkulturella Sverige, för ungdomar på gymnasiet. Och Skolfront som tar pulsen på skoldebatten just nu.

UR är en del av public service och vi ser vårt uppdrag som "service to the public". UR.se ska vara en ledande portal för dem som söker bildning och utbildning, och vårt material ska vara användbart för lärare och elever och studenter i hela utbildningsväsendet.

Kunskapskanalen, som vi driver tillsammans med SVT, erbjuder ett intellektuellt tuggmotstånd och är ett tydligt alternativ i en värld som bjuder på allt mer underhållning och tyckande. Vi skäms inte för att stå för allvar och kunskap.

Trevlig läsning!

Erik Fichtelius VD, UR

TV = TV-PROGRAM

RA = RADIOPROGRAM

W = HÄR FINNS EN WEBBSIDA

BOX = TILL PROGRAMMET HÖR EN BOK ELLER EN CD-SKIVA

8

ESTETISKA ÄMNET

12

FUNKTIONSHINDER

Innehåll

18

HÄLSA OCH VÅRD

22

NO OCH MATTE

34

PEDAGOGIK

42

SO

54

SAMLEVNING

58

SPRÅK

84

BOKHANDEL

88

UR PÅ WEBBEN

DEMOKRATI OCH VÄRDEGRUND – VARFÖR DET?

Hösten 2010 går Sverige till val vilket gör frågor om demokrati och värdegrund extra aktuella. Men hur diskuterar man t ex främlingsfientlighet i skolan? UR har tagit ett brett grepp om dessa ämnen med program som handlar om det som är fundamentet för vårt demokratiska samhälle.

I år ligger extra stort fokus på demokrati, rasism och värdegrund och här finns program om rasismens historia, om mobbning, om värdegrund och förstås valprogram: Skolfront gör en valspecial, ungdomsredaktionen gör program för förstagångsväljarna och barnredaktionen gör valprogram för barn i åk F - 3.

Idag ökar klyftorna i det svenska samhället, mellan fattiga och rika, mellan stad och landsbygd, mellan svenskar och människor med annan etnisk bakgrund. Det ställer stora krav på skolan – hur tar man upp dessa svåra frågeställningar på ett bra sätt? För UR är det självklart att satsa stort på dessa frågor med ett brett spektrum av radio- och tv-program för olika åldersgrupper.

- Att förstå och ta ansvar för de demokratiska rättigheterna och öka motivationen att söka kunskap om stora samhällsfrågor är en viktig uppgift för skolan och därmed också för UR, säger Ragna Wallmark, programchef på UR.

I serier som Rasismens historia (läs mer på sidan 44), som skildrar bakgrund och orsaker till rasismen, samt Välkomna nästan allihopa (läs mer på sidan 49), som tar tempen på vardagsrasismen, väcks tankar och frågeställningar som fungerar som en bra utgångspunkt för diskussion och samtal i klassrummet.

- Frågor kring migration, etnicitet och utanförskap diskuteras livligt idag. Att ha respekt för andras val men också veta hur man tar diskussionen med dem som tycker annorlunda än en själv är en gemensam utgångspunkt för de serier kring demokratifrågor som UR producerat. Bara utifrån ökad kunskap kan vi föra den diskussionen vidare i skolan, hemma och i samhället, fortsätter Ragna.

Idag är alla skolor är ålagda att ha en likabehandlingsplan. På Mörbyskolan strax utanför Stockholm arbetar Anna Holmlin Nilsson som lärare i SO för åk 7 - 9. Där arbetar man aktivt med dessa frågor genom team bestående av vuxna, lärare och kurator, samt klasstödjare, två från varje klass.

- De är vår förlängda arm som kan ta temperaturen på respektive klass, berättar Anna. Vårt arbete består av flera olika delar, bland annat värdegrundsövningar som görs i klasserna.

Det kompletteras sedan av temadagar och olika arrangemang som t ex Forumspel, där man med hjälp av teater försöker hitta andra lösningar på problem och konflikter.

- Det viktigaste är att man arbetar med eleverna, samt att alla drar åt samma håll. Man måste också vara medveten om att det kan vara känsligt. Det är svårt – men inte omöjligt!

Genom att använda sig av kunskaperna även på lektionstid, att t ex få eleverna att relatera historiska händelser till sig själva, kan de prova på konflikter i en påhittad situation och det i sin tur kan påverka hur man agerar "på riktigt".

- Det är viktigt att våga ta tag i problemen, fortsätter Anna, ett bra värdegrundsarbete på en skola leder till att alla mår bättre!